

Xemeneia de Cal Metre

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la part sud de la fàbrica de Cal Metre, a tocar del camí.

Coordenades:

Latitud: 42.0353
Longitud: 1.88257
UTM Est (X): 407508
UTM Nord (Y): 4654300

Classificació

Número de fitxa 08092-66
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Actualment no s'utilitza, mostra la part superior deteriorada.
Protecció Inexistent
Número inventari si. IPA, 3320 (Cal Metre)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 7545101DG0574N0001MF
Fitxes associades:
[Torre de Cal Metre](#)
[Colònia Cal Metre](#)
[Canal de Cal Metre](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 28/11/2017 - 01:00

Descripció

La xemeneia de la fàbrica de Cal Metre està ubicada al recinte fabril, envoltada de la nau de la fàbrica i de diversos edificis. Des de l'exterior del recinte industrial, la xemeneia només és visible a partir de la teulada de la construcció on es localitza, un petit annex de planta baixa. Segons informa Ramon Soler "era de base circular fins a nivell de la teulada i devia amidar uns 6 metres. Avui no en queda cap resta, però el forat orbicular ho dóna a entreveure" (SOLER: 2012, 51). El fust és de planta quadrada i secció lleugerament trapezoïdal, a la part superior mostra un parell de filades de maons que sobresurten del plom del fust, a manera de motllura, i per damunt, un coronament format per diferents filades de maons col·locats en degradació esglaonada. L'alçada aproximada de la xemeneia és d'uns 20 metres.

Observacions:

Ramon Soler (SOLER: 2012, 43) recull que la xemeneia "va ser construïda l'any 1861, donant servei més de vuitanta anys".

Cal Metre està inclosa en el "Pla director urbanístic de les colònies industrials del Llobregat"; el municipi de Gironella està comprès dins el Pla juntament els d'Avià, Balsareny, Berga, Casserres, Gaià, Navàs, Olvan i Puig-reig (DOGC núm. 4940 publicat el 03/08/2007).

Història

Cal Metre va ser una de les primeres fàbriques tèxtils a iniciar la seva activitat al municipi de Gironella, va ser fundada per la família Alsina l'any 1869, després de comprar el molí fariner de Gironella. La família Alsina va reformar el molí fariner i el va tornar a posar en marxa, a la vegada que va construir la fàbrica de filats. Amb els anys es modificà el molí convertint-lo en una moderna farinera i s'amplià la fàbrica per convertir-la en fàbrica de filats i teixits de cotó adaptada a les noves necessitats. Entorn al 1914 a la fàbrica funcionaven amb 355 telers mecànics. El 1947 es crea la nova societat gestora de l'empresa sota la raó social S.A. Fabril Gironella.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.
- SERRA, R. et altri (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà.
- SERRA, R.; CASALS, L. (fotografies) (2000): Colònies Tèxtils de Catalunya. Barcelona: Angle Editorial i Caixa de Manresa.
- SERRA, R. (2013): "Els orígens de la industrialització tèxtil de Gironella: Cal Metre, Cal Bassacs, Viladomiu Vell i Viladomiu Nou". L'Erol, núm. 118, pàg. 21-30.
- SOLER i RIBA, R. (2012): Xemeneies del Berguedà. ISBN-84-921450-4-8 (edició pròpia/autor)
- VALL CASAS, P. (1999): De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema de colònies tèxtils del Baix Berguedà. Gènesi i revaloració. Barcelona: Marcombo.
- VVAA (1994): Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, volum 5, Barcelona,

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

-TEIXIDOR, E. (2010): Vida de colònia. Les colònies tèxtils a Catalunya. Barcelona: Angle Editorial.

